

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

G20 vadovų susitikimas Pitsburge (rugsėjo 24-25 d.)

P7_TA(2009)0028

2009 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2009 m. rugsėjo 24 ir 25 d. Pitsburge įvykusio G-20 susitikimo

(2010/C 230 E/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į vadovų pareiškimą, priimtą po 2009 m. rugsėjo 24–25 d. įvykusio Didžiojo dvidešimtuko (G-20) susitikimo Pitsburge,
- atsižvelgdamas į vadovų pareiškimą (Visuotinis ekonomikos atkūrimo ir reformų planas), priimtą po Londone įvykusio Didžiojo dvidešimtuko (G-20) susitikimo, ir į jų 2009 m. balandžio 2 d. pareiškimus dėl finansų sistemos stiprinimo ir dėl išteklių skirstymo per tarptautines finansų institucijas,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. balandžio 24 d. rezoliuciją dėl 2009 m. balandžio 2 d. Londone įvykusio Didžiojo dvidešimtuko (G20) aukščiausiojo lygio susitikimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į pareiškimą, priimtą po 2008 m. lapkričio 15 d. Vašingtone įvykusio G-20 susitikimo dėl finansų rinkų ir pasaulinio ekonomikos,
- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 8 d. Komisijos komunikatą „Parama krizę siekiančioms įveikti besivystančioms šalims“ (COM(2009)0160),
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos komunikatą „BVP ir kiti rodikliai pažangai kintančiame pasaulyje vertinti“ (COM(2009)0433),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0330.

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl klimato kaitos, ypač į 2009 m. vasario 4 d. rezoliuciją „2050 m.: ateitis prasideda šiandien rekomendacijos dėl būsimos integruotos ES kovos su klimato kaita politikos“⁽¹⁾ ir į 2009 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl ES strategijos ruošiantis išsamiam klimato kaitos susitarimui Kopenhagoje ir tinkamo kovos su klimato kaita politikos finansavimo⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 19 d. Tarptautinės darbo organizacijos (toliau - TDO) rezoliuciją „Krizės įveikimas: Visuotinis darbo vietų paktas“,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Tūkstantmečio vystymosi tikslus (toliau - TVT) ir ES valstybių narių įsipareigojimus teikti pagalbą siekiant spręsti bado ir skurdo problemas,
 - atsižvelgdamas į po neoficialaus 2009 m. rugsėjo 17 d. Europos Sąjungos valstybių arba vyriausybių vadovų susitikimo Briuselyje priimtą pareiškimą dėl pagal bendrąjį susitarimą priimtas tekstas Pitsburgo G-20 susitikimui,
 - atsižvelgdamas į Ekonominės veiklos ir socialinės pažangos vertinimo komisijos galutinę ataskaitą dėl alternatyvių rodiklių;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi ekonomikos gaivinimo procesas dar nebaigtas; kadangi didėjančio nedarbo problemos sprendimas yra itin svarbus ir skubus klausimas; kadangi visų pirma 2009 m. liepos mėn. 9,5 % Europos Sąjungos nedarbo lygis buvo didžiausias per pastaruosius dešimt metų, ir tikėtina, kad jis ir toliau didės,
- B. kadangi pagrindinis uždavinys siekiant užtikrinti, kad vėl pradėtų augti ekonomika atkurti paklausą privačiajame sektoriuje; kadangi siekiant spartaus, subalansuoto ir tvaraus ekonomikos augimo labai svarbi pažanga, pasiekta priimant sprendimus dėl reformų,
- C. kadangi šiuo metu esantys ekonominiai sunkumai turėtų būti išnaudoti kaip galimybė skatinti Lisabonos ir Geteborgo tikslų įgyvendinimą, priminti įsipareigojimą kovoti su nedarbu ir klimato kaita, mažinti energijos vartojimą bei sukurti ES strategiją, kurią taikant nuo skubaus krizės valdymo būtų pereita prie ilgalaikio tvaraus ekonomikos valdymo,
- D. kadangi prie dabartinės ekonomikos krizės labai prisidėjo tai, kad buvo esminių reguliavimo ir priežiūros trūkumų, finansų institucijos ėmėsi neapgalvotos ir neatsakingos rizikos, ir tai, kad pinigų politikos kai kuriose pasaulio valstybėse dėl pinigų politikos susidarė likvidumo perteklius,
- E. kadangi ekonomikai itin svarbus didesnis tarptautinis veiklos koordinavimas, o siekiant išvengti protekcionistinių tendencijų būtinas stiprus daugiašalis bendradarbiavimas; nesiėmus politinių veiksmų finansų institucijoms gali kilti pagunda grįžti prie įprastinių veiklos būdų,
- F. kadangi G-20 vadovai kolektyviai atsako už socialinių krizės padarinių sumažinimą, ypač besivystančiose valstybėse, kurios labai nukentėjo nuo netiesioginio krizės poveikio,
- G. kadangi tarptautiniai centrai nesilaiko finansinių reglamentų ir dėl to sudaromos kliūtys siekti TVT,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0042.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0121.

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

Bendrosios pastabos: augimo atstatymas

1. džiaugiasi, kad per G-20 susitikimą buvo pasiekti susitarimai, įskaitant įsipareigojimą vengti bet kokių skubotų veiksmų, panaikinant skatinamąsias priemones; vis dėlto susirūpinęs atkreipia dėmesį į spartų valstybių išskolinimo ir biudžetų deficito augimą; pažymi, kad, siekiant neužkrauti per didelės naštos ateities kartoms, svarbu užtikrinti patikimus viešuosius finansus ir ilgalaikį finansinį tvarumą; ragina nedelsiant pradėti rengti veiksmingas pasitraukimo strategijas, kad būtų galima jas kuo greičiau įgyvendinti, kai tai taps įmanoma atsigavus ekonomikai;
2. mano, kad reikalingi nauji, kitokie nei BVP, tvaraus vystymosi rodikliai ir atskaitomybės sistemos siekiant įvertinti gerovę ir žmogaus veiklos poveikį aplinkai, taigi ir visuotinio ekonomikos atstatymo kryptį nustatymo ir vertinimo gairės;
3. pabrėžia, kad dabartiniai prioritetai turi būti didelio ir tvaraus realiojo ekonomikos sektoriaus augimo užtikrinimas, tinkamo kapitalo rinkų ir kreditavimo veikimo užtikrinimas, užimtumo išlaikymas ir skatinimas bei žmonių apsauga nuo neigiamų krizės pasekmių, ypatingą dėmesį skiriant neturtingiausiems ir pažeidžiamiausiems asmenims;
4. džiaugiasi, kad G-20 susitikime buvo skirtas dėmesys pasaulinio masto disbalansui, dėl kurio kilo finansų krizė, klausimas; nurodo, kad siekiant, jog finansų krizė nepasikartotų ateityje, reikia šalinti jos esmines priežastis (įskaitant per didelį prekybos deficitą arba perviršį), o tai turėtų poveikį daug plačiau nei tik bankininkystės ir finansų reguliavimą arba institucijų valdymui; mano, kad siekiant veiksmingai daugiašaliu būdu įveikti krizę būtina naudojant daugiašales priemones panaikinti valiutų kursų disbalanso ir pagrindinių prekių kainų svyravimų priežastis;
5. apgailestauja dėl to, kad G-20 vadovai neišnagrinėjo finansų krizę sukėlusių reguliavimo ir priežiūros trūkumų, kad būtų išvengta panašių reguliavimo ir priežiūros klaidų, taigi ir kitos panašios krizės; apgailestauja dėl to, kad G-20 vadovai neskyrė papildomai lėšų pasaulinei kovai su klimato kaita finansuoti;
6. pritaria iš naujo priiimtam įsipareigojimui siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų ir vykdyti oficialios paramos vystymuisi (toliau - OPV) pažadus, įskaitant įsipareigojimus, susijusius su pagalba prekybai, skolų mažinimu ir Gleneaglese priimtais įsipareigojimais;
7. palankiai vertina G-20 vadovų susitarimą rengti finansinių sandėrių mokesčio tarptautinę sistemą ir ragina greičiau pasiekti pažangos šiuo klausimu siekiant užtikrinti, kad finansų sektorius pakankamai prisidėtų prie ekonomikos atsigavimo ir vystymosi, nes šiuo metu finansų krizės sąnaudų našta tenka mokesčių mokėtojams, kitiems piliečiams ir viešosioms tarnyboms;

Darbo vietos, darbo vietos, darbo vietos

8. palankiai vertina G-20 vadovų poziciją, kad tinkamas darbas turėtų būti suprantamas kaip svarbiausias atstatymo ir reformų siekis ir ypač džiaugiasi TDO priskirtu vaidmeniu;
9. palankiai vertina G-20 vadovų pasiryžimą tarptautiniu lygiu spręsti nedarbo krizę ir didinti paramą labiausiai pažeidžiamiems asmenims, nes juos krizė paveikė labiausiai ir jiems labiausiai reikia bendrų veiksmų; todėl šiuo atžvilgiu palankiai vertina pasaulinės apie pažeidžiamumą įspėjančios sistemos sukūrimą;
10. reikalauja, kad tarptautinės bendruomenės pasiryžimas virstų konkrečiais veiksmais, kurie būtų įgyvendinami, ypač stipriai remiant ekologinių darbų programą;

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

11. pritaria, kad svarbu parengti į darbo vietų kūrimą orientuotą priemonę, padėsiančią ateityje augti ekonomikai, o tinkamą darbą laikyti svarbiausia atsigavimo plano dalimi;
12. palankiai vertina TDO priimtą Visuotinių darbo vietų paktą ir ragina jį skubiai įgyvendinti; visų pirma, ragina tarptautiniu lygiu steigti anticiklinių darbo vietų fondą ir ambicingas skatinamąsias priemones, kuriomis remiamas darbo vietų kūrimas ir išsaugomos esamos darbo vietos, teikiant veiksmingas įdarbinimo paslaugas, taikyti tvirtą socialinę politiką, kad būtų remiamos pažeidžiamiausios grupės ir garantuojama minimalaus darbo užmokesčio perkamoji galia;
13. primygtinai reikalauja ratifikuoti ir įgyvendinti TDO konvencijas, nes jos itin svarbios šiuo aspektu bei reikalauja jas įtraukti į PPO prekybos susitarimus; taip pat ragina glaudžiau bendradarbiauti su pagrindinėmis tarptautinėmis organizacijomis;
14. pritaria iniciatyvoms, susijusioms su naujos pakraipos finansinėmis paslaugomis, pvz., mikrofinansais, kuriomis siekiama pagerinti neturtingiausių asmenų prieigą prie finansinių paslaugų;
15. primygtinai prašo visais lygiais plėtoti socialinį dialogą, vengti darbo užmokesčių defliacijos ir užtikrinti, kad didėjant gamybai didės ir darbo užmokesčiai;

Stiprinti finansų priežiūrą ir reguliavimą

16. džiaugiasi, kad G-20 finansų ministrai ir centrinių bankų vadovai buvo paraginti susitarti dėl tarptautinio reformų plano, skirto šioms kritinėms finansų sektoriaus sritims:

- aukštos kokybės kapitalo kūrimas ir procikliškumo mažinimas,
- kompensacijų teikimo remiant finansų stabilumą tvarkos reformavimas,
- ne biržos išvestinių priemonių rinkų gerinimas,
- problemos išnagrinėjimas tarptautiniu mastu ir sisteminiu požiūriu svarbių institucijų priežiūra,
- finansų sektoriaus priežiūros reforma, atitinkanti pasaulinę sistemą;

17. palankiai vertina norą pakeisti pasaulinio finansų reguliavimo sistemą ir sutinka su tuo, kad buvo padaryta didelė pažanga, tačiau mano, kad daugelis pakeitimų, dėl kurių buvo susitarta, dar nevisiškai įgyvendinti ir kad dar daug reikia padaryti;

18. atkreipia dėmesį į G-20 vadovų pažadą visapusiškai prižiūrėti visas sisteminiu požiūriu svarbias institucijas ir finansų priemones; mano, kad, norint užkirsti kelią naujoms krizėms, būtina taikyti labiau centralizuotą finansų rinkos priežiūros strategiją; taip pat mano, kad Europos Sąjunga turi imtis veiksmų ir nustatyti griežtesnę finansų priežiūros sistemą siekiant sukurti bendrą finansų priežiūros instituciją;

19. mano, kad dėl tarptautinio bendradarbiavimo turėtų būti laipsniškai atnaujinamos pasaulinės rizikos ribojimo taisyklės, kad būtų išvengta reguliuojamojo arbitražo; pabrėžia, kad pažangą, pasiektą platesniu G-20 mastu, prisideda prie „minimalaus suderinimo principo“, kuris vis dėlto Europos Sąjungoje neturi užausti taikyti griežtesnių standartų; tokiomis aplinkybėmis džiaugiasi, kad Europos Sąjunga yra ryžtingesnė dėl reikalavimų, susijusių su reguliavimu ir priežiūra apimtį ir reikalavimus, o tą patvirtina pastaruoju metu priimti arba svarstomi teisės aktai;

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

20. palankiai vertina tai, kad pakartotas įsipareigojimas užtikrinti, jog finansinėms institucijoms bus taikomos griežtesnės rizikos ėmimosi taisyklės, valdyme atlygis bus derinamas su ilgalaikiais tikslais ir apskritai bus daugiau skaidrumo; džiaugiasi dėl įsipareigojimo iki 2011 m. patvirtinti politiką „Bazelis II“ ir pradėti tarptautiniu lygiu naudoti vienodą svėrto koeficientą; mano, kad šių visapusiškų principų turėtų laikytis visi rinkos dalyviai nepriklausomai nuo to, ar jie gintų investuotojų, mokesčių mokėtojų ar vartotojų interesus;

21. ragina Komisiją kuo greičiau perkelti į privalomus ES teisės aktus per G-20 susitikimą priimtus įsipareigojimus dėl premijų; ragina G-20 vadovus teikti veiksmingesnių pasiūlymų dėl kapitalo suformavimo ir kompensavimo priemonių reformos, kad būtų užtikrintas darnus viso pasaulio priežiūros institucijų požiūris į sankcijas;

22. mano, kad būtina nedelsiant įgyvendinti tarptautinio bendradarbiavimo krizės valdymo klausimais principus; ragina Finansų stabilumo valdybą konsultuotis su Parlamentu prieš tvirtinant pasiūlymus, skirtus sisteminiu požiūriu svarbioms institucijoms, kurie turi būti priimti iki 2010 m. spalio mėn. pabaigos;

23. pripažįsta, kad pažanga, padaryta kovojant su bendradarbiauti atsisakančiomis įstaigomis („mokesčių rojus“), yra didelė, bet dar nepakankama; ragina Pasaulinį forumą skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių klausimais pagerinti mokesčių skaidrumą ir keitimąsi informacija, kad valstybės galėtų visiškai įgyvendinti savo mokesčių teisės aktus, siekdamos apsaugoti savo mokesčių bazę; pritaria G-20 nuo 2010 m. kovo mėn. kovai su „mokesčių rojumi“ taikomomis priemonėmis nebendradarbiavimo atveju;

24. palankiai vertina pažangą, padarytą su bankų slaptumu, ypač EBPO pasaulinio forumo skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių klausimais išplėtimą; vis dėlto pažymi, kad kelios įstaigos, pažadėjusios pradėti taikyti standartus, vis dar nėra to padariusios; ragina sukurti veiksmingą sistemą, kurią taikant būtų galima užkirsti kelią mokesčių sukčiavimo atvejams, nustatyti tokius atvejus ir persekioti už juos atsakingu asmenis; pabrėžia, kaip svarbu sukurti vienodą informacijos teikimo sistemą;

25. apgailestauja dėl to, kad G-20 vadovai nenagrinėjo neturtinės žalos klausimo, ir jog klausimas dėl finansiniu požiūriu sisteminių institucijų atsargos normų standartų ir sąnaudų, kurios būtų patirtos šioms institucijoms tapus nemokioms, ryšio atidėtas nagrinėti 2010 m. spalio mėn.; ragina pateikti pasiūlymų, kaip spręsti restruktūrizavimo problemą, ir pasiūlymų dėl finansų sektoriaus verslo modelių peržiūros, kad būtų galima išspręsti „per didelę, kad taptų nemokia“ problemą;

Pasaulinių finansų institucijų stiprinimas

26. palankiai vertina G-20 vadovų planą reformuoti Tarptautinį valiutos fondą (toliau - TVF) ir Pasaulio banką bei ragina kuo skubiau pradėti šias reformas; ragina vykdyti plataus masto pasaulio ekonomikos ir finansų valdymo reformą; pritaria TVF ir Pasaulio banko, kaip esminių elementų siekiant pagerinti šių institucijų patikimumą, teisėtumą ir efektyvumą, modernizavimui; ragina pagerinti besivystančių valstybių atstovavimą tarptautinėse finansų institucijose; palankiai vertina įsipareigojimą pakeisti dinamiškų augančios ekonomikos ir besivystančių valstybių kvotas; primena, kad siekiant surasti ekonomikos atgaivinimo būdą svarbu vengti prociklinės politikos;

27. ragina sukurti priemonę, kurią taikant būtų galima perkelti neseniai TVF valstybėms narėms TVF paskirtas naujas specialiąsias skolinimosi teises mažas pajamas gaunančioms valstybėms, dėl ko galėtų būti padvigubinami vidurio laikotarpio lengvatiniai TVF skolinimosi pajėgumai;

28. palankiai vertina G-20 vadovų įsipareigojimą kurti atvirą pasaulinę ekonomiką; mano, kad pasaulio prekybos atgaivinimas yra esminis elementas norint atstatyti pasaulinę ekonomiką augimą; taigi, dar kartą pakartoja savo poziciją, kad nepitaria bet kokiai taikomai protekcionizmo formai, ir toliau ragina siekti pažangos užtikrinant prieigą prie rinkos ir panaikinant visiems taikomas tarifines ir netarifines kliūtis bei toliau laikytis laisvos ir sąžiningos prekybos taisyklių; ir toliau pasiryžęs, vadovaudamasis suteiktais įgaliojimais, siekti, kad Dohos derybų raundas būtų baigtas padarius pasaulinio masto ryžtingas ir suderintas išvadas, taip pat ragina vadovus nepamiršti pagrindinio šio raundo vystymosi tikslo;

2009 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

29. palankiai vertina tai, kad G-20 vadovai pripažino tvaresnės pasaulinės ekonomikos svarbą; pabrėžia išskirtinę įpareigojančio susitarimo dėl klimato kaitos, kurį ketinama svarstyti artėjančioje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje Kopenhagoje (toliau - JTBBBB konferencija), svarbą; tačiau pabrėžia, kad G-20 vadovai turėtų pripažinti pasaulinių tvarumo iššūkių daugialypiškumą; ragina G-20 finansų ministrus sutelkti išteklius siekiant artimiausiu laiku besivystančiose valstybėse remti veiksmus, susijusius su klimato kaita, nes tai būtų svarbus bendro atsako į pasaulio ekonomikos krizę elementas;

30. pabrėžia, kad norint atkurti pasitikėjimą ir pasiekti kuo didesnio ekonomikos atstatymo, turi būti laikomasi visų G-20 vadovų priimtų įsipareigojimų, jie turi būti greitai vykdomi ir sukonkretinti nacionaliniu bei tarptautiniu lygiais;

31. mano, kad trys pagrindinės ES institucijos ir valstybės narės turėtų išsamiau apsvarstyti ES atstovavimo G-20 susitikimuose galimybę; yra įsitikinęs, kad Europos Sąjunga turi sutarti dėl bendros pozicijos tarptautiniuose forumuose, visų pirma G-20 susitikimuose, ir primygtinai reikalauja, kad Europos Sąjungai būtų nuosekliau atstovaujama tarptautinėse derybose;

32. pabrėžia, kad svarbu susitarti dėl fondų, skirtų padėti neturtingoms valstybėms prisitaikyti prie klimato kaitos, per JTBBBB konferenciją, ir numatyti tvirtas ir nuspėjamas finansavimo priemones, kurios papildytų OPV; apgailestauja, kad šis klausimas buvo atidėtas iki JTBBBB konferencijos ir pakartoja, kad Europos Sąjunga turėtų tinkamai prisidėti skiriant papildomų ir naujų lėšų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslais, atsižvelgiant į atitinkamus mokslinių tyrimų rezultatus dėl klimato kaitos rimtumo ir su ja susijusių išlaidų masto;

33. atkreipia dėmesį į tai, kad tęsiasi maisto krizės ir pritaria sprendimui patvirtinti Pasaulio banko maisto iniciatyvą; ragina valstybes donores užtikrinti pagalbos maistu paskirstymo skaidrumą ir atskaitomybę;

*

* *

34. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos centriniam bankui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, G-20 valstybių vyriausybėms ir parlamentams ir Tarptautiniam valiutos fondui.
